

Handläggare
Fredrik Alfredsson
08-508 287 37**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2014-03-20

Klimatförändring och Stockholms stad. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen
2. Trafik- och renhållningsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Remissen

I kommunfullmäktiges budget för 2013 fick kommunstyrelsen uppdraget att samordna stadens klimatanpassningsarbete i samråd med berörda nämnder och styrelser, så som trafik- och renhållningsnämnden, och har som ett led i detta gjort en kartläggning av stadens arbete med klimatanpassning.

Kartläggningen har sammanfattats i två rapporter:

- Delrapport 1- Inventering av Stockholms stads klimatanpassningsarbete som bland annat beskriver stadens pågående klimatanpassningsarbete och kommunens ansvar och roller
- Delrapport 2- Riskbild: klimatförändringar och Stockholms stads sårbarhet som beskriver några av de utmaningar som staden står inför.

Trafikkontoret
StabFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 287 37
Växel 08-508 272 00
fredrik.alfredsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Trafikkontorets synpunkter

Kartläggningens resultat är sammanställda i två delrapporter som konstaterar att staden bedriver ett brett klimatanpassningsarbete.

I delrapport 1 redovisas olika modeller för ledningsprocess för stadens fortsatta arbete med klimatanpassning. Kontoret är positivt till att forma en tydlig modell för arbetet. Och som rapporten anger är det angeläget att kontinuerligt följa utvecklingen av stadens riskbild och vid behov fatta beslut om åtgärder för att behandla riskerna. Det är nödvändigt att besluten grundas på en sammanvägd bedömning av sannolikhet, konsekvens och acceptans för en viss händelse. En kostnad-nyttoanalys behövs för att väga effekterna av klimatförändringar mot kostnader av att införa förebyggande åtgärder.

I delrapport 2 beskrivs riskbilden och sårbarheten för Stockholm avseende klimatförändringar och rapporten är en bra start. Befintliga underlag har sammanställts och slutsatser om ansvarsförhållanden samt rekommendationer ges för de olika riskaspekterna men det går inte att dra slutsatser om vilka utmaningarna är på kort, medellångt och långt perspektiv.

Kontoret tycker det är bra att det nu finns ett underlag att ta avstamp ifrån för det fortsatta arbete och delar stadsledningskontorets slutsats att tydlig styrning och samordning av klimatanpassningsarbetet inom staden är en förutsättning för ett bra samarbete och effektiv kunskapsspridning mellan nämnder och styrelser. I det fortsatta arbetet behövs en analys av stadens sårbarhet med hänsyn till klimatförändringar. Sårbarhetsanalyser är viktiga för att vi ska få kunskap om vad som kan inträffa men också för att kunna välja en rimlig skyddsnivå i förhållande till riskerna.

Stadsledningskontoret pekar i sitt tjänsteutlåtande på att det finns områden där stadens klimatanpassningsarbete skulle kunna intensifieras och ger som exempel hanteringen av dagvatten och anpassningar i befintlig bebyggelse. Kontoret vill därför göra följande tillägg.

Dagvatten

I den dagvattenstrategi som tas fram gemensamt av berörda förvaltningar och bolag i staden och som avses behandlas under våren anges hur klimatanpassningsfrågorna gällande dagvatten bör hanteras.

För att möta klimatförändringens nya nederbördsmonster med större och mer intensiva nederbördstillfällen krävs hållbara

dagvattensystem där uppkomsten av dagvatten minimeras och hanteringen efterliknar naturlig avrinning. Under förutsättning att dagvattnet inte är så förorenat att det utgör en risk för mark och grundvattenkvalitet kan infiltration minska mängden dagvatten som behöver avledas och flödestoppar utjämnas. Infiltration är även viktigt för att upprätthålla grundvattennivåerna i staden.

Flödestoppar kan också minskas genom lokal fördröjning och avledning i ytliga system. Denna hantering tillsammans med en klimatanpassad dimensionering skapar robusthet och säkerhetsmarginal i stadens dagvattensystem.

Vid extrema nederbördstillfällen räcker inte lokala lösningar och den flödeskapacitet som dagvattensystemen har dimensionerats för. För att hantera extrema nederbördssituationer krävs därför att staden är utformad för att tåla översvämningar. Vid utformning av staden ska placering av byggnader och infrastruktur samt höjdsättning göras så att dagvattnet vid extrema situationer kan avledas ytligt utan att orsaka skador.

Sekundära avrinningsvägar på markytan och översvämningssytor ska identifieras och säkerställas så att skador minimeras. För befintlig bebyggelse är identifiering och konsekvensanalys av utsatta platser ett viktigt led i stadens arbete med klimatanpassning. Med detta som utgångspunkt behöver staden välja en rimlig skyddsnivå mot förväntade översvämningrisker.

Gatuträd

Friska och välväxta gatuträd bidrar till att jämna ut temperaturerna i staden och minskar risken för heat island-effekter. Stadens arbete med skelettjord i växtbäddarna är en bra åtgärd som gynnar tillväxten och ger en ökad stadsgrönka samt kan lokalt fördröja vatten för att hantera ökade vattenmängder.

Infrastruktur – vägar

Som en följd av förändrat klimat är det sannolikt att det kommer att vara färre dagar med snö men att det finns risk för så kallade snökanoner vilket medför omfattande behov av vinterväghållning. Det är därför viktigt att staden säkrar tillgången till kommunaltekniska ytor för att kunna säkerställa en fungerande infrastruktur även vid omfattande mängder snö.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen

Slut

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med delrapport 1- Inventering av Stockholms stads klimatanpassningsarbete samt delrapport 2- Riskbild: klimatförändringar och Stockholms stads sårbarhet